

Hvad sker i Europa

Af
Forsøgschef
Desirée
Börjesdotter,
NBR Nordic
Beet Research

NBR samarbejder med forsøgsorganisationer i Tyskland (IfZ), Holland (IRS) og Belgien (IRBAB) omkring forsøg og forskning i sukkerroer. Vi samarbejder tæt især omkring projekter indenfor Phytopathology (skadevoldere), Weed control (ukrudtsbekæmpelse) og Storage (lagring). Når alle fire organisationer har interesse i et emne, igangsættes et fælles projekt, hvor alle bidrager. Forsøg og forskning koordineres fra en af organisationerne, og rapportering sker i en fælles rapport.

Samarbejdet i COBRI (Coordination of Beet Research International) startede i 2011 og omfatter i dag fem projekter.

Administrationen sker fra IfZ (Institut für Zuckerrübeforschung) i Göttingen, som er den største samarbejdspartner.

Mindre lagringstab

Et arbejdsområde, som har været med siden begyndelsen for syv år siden, er lagring af sukkerroer i kule. I begyndelsen blev lagringsmetode og forskellige dækningsmaterialer undersøgt. Derefter fortsatte arbejdet i projektgruppen med undersøgelse af, hvilke egenskaber i roerne som kan bruges for at kunne beskrive lagringsdueligheden i forskellige sorter. Det vil være formålstjenstligt, hvis sorterne kan evalueres for lagringsduelighed som en del af sortsafprøvningsen, inden de kommer på markedet. De første tre års resultater præsenteres på IIRBs kongres i juni 2018 af NBR projektleder Joakim Ekelöf. Der findes gode indikationer på, at der findes nogle egenskaber i roens sammensætning, som kan forklare forskel mellem sorterne. Det kommer vi tilbage til efter kongressen.

Arbejdet fortsætter indenfor dette meget vigtige område, og det er besluttet at fokusere på roernes fysiske egenskaber samt kemiske sammensætning for at finde generelle forklaringer til, hvor godt sorterne kan tåle lagring.

Ukrudtsbekæmpelse på tværs af Europa

Ved et internationalt IIRB seminar i december 2017 i Malmø "Controlling weeds with ALS-inhibitors in ALS-tolerant sugar beet" blev vores COBRI-samarbejde indenfor ukrudtsbekæmpelse præsenteret af vores belgiske kollega Barbara Manderyk. Her har NBR også været en aktiv partner i at evaluere effektivitet og selektivitet af ALS ukrudtsstrategi i tolerante sukkerroer. Sammen med firmaerne Bayer Crop Science og KWS har forskellige strategier været afprøvet med det formål at finde en effektiv måde at anvende den nye teknik på i roerne. Vores COBRI-samarbejde på dette område fortsætter, og formålet er at starte en

monitorering af ukrudtsarter i markerne for at undersøge, om der er forhøjet risiko for udvikling af resistens over for ALS-ukrudtsmidlerne, og hvordan det i så fald skal undgås.

Nematodkontrol

I 2018 påbegyndes et nyt projekt i COBRI, hvor et produkt evalueres med henblik på at reducere antallet af nematoder i roemarkerne. I første omgang udfører COBRI markforsøg i tre lande og evaluerer resultaterne sammen med firmaet, som også laver markforsøg i andre lande. Det oplæg er en udvikling af selve vores samarbejde, hvilket jeg synes er spændende. Der findes muligheder for at øge videnedbyttet til gavn for danske og svenske roedyrkere gennem tæt samarbejde, og NBR skal deltage i samarbejdet.

Et andet nyt projekt indenfor nematodkontrol er også, at NBR og organisationerne i Holland og Belgien påbegynder afprøvning af forskellige efterafgrøder med sanerende effekt overfor nematoder. For at være mere effektive udfører vi samme forsøgsplan og evaluerer resultaterne indenfor COBRI. Det er mere effektivt at samarbejde henover flere lande. Man kan sige, at et plus et bliver til tre.

Risiko uden neonicotinoide

Et emne, som fylder rigtigt meget, jo længere syd på man kommer i Europa, er insektbejdsning, og hvordan sukkerroedyrkningen kan klares uden neonicotinoide. Indenfor gruppen neonicotinoide er der risiko for, at tre aktivstoffer bliver forbudt som bejdsemidler. De har i cirka tyve år beskyttet roeplanterne mod angreb af skadedyr i etableringsfasen og også af bladlus længere fremme i sæsonen. Bladlusene er vektor for forskellige virus sygdomme bl.a. virusgulrot, som kan medføre store udbyttetab i roerne.

Med start i 2018 samarbejder NBR med de øvrige organisationer i COBRI om at monitorere for virus sygdommene i Danmark og Sverige. Bladmateriale bliver analyseret for virus fra et antal økologiske roemarker i begge lande, som er såede med frø uden bejdsemidler. På den måde får vi et billede af problematikken i vores to lande, vi kan sammenligne med øvrige lande, og vi kan sammen arbejde for en fremtidig løsning.

Brug af sensorteknik fremadrettet

Det findes også planer i COBRI om et samarbejde på tværs af landene omkring sensorteknologi i roedyrkningen. Her er

Danmark og Sverige på forkant indenfor visse dele med projektsamarbejde med Teknologisk Institut og Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Tyskland er også langt fremme, men arbejder med andre dele, hvilket giver gode grunde til samarbejde.

Til sidst vil jeg yderligere nævne, at der i vores COBRI samarbejde også er klare fordele med hensyn til informationsudbytte i vigtige spørgsmål for roedyrkningen. COBRI er også en meget vigtig kanal til viden og information om, hvad der sker i Europa samt, hvornår der er brug for faglig påvirkning af nøglepersoner. ■

Midt i marts mødtes bestyrelsen i COBRI på Sofiehøj for at fastlægge budget og strategi for den kommende sæson. Nederst fra venstre: Guy Paternoster, IRBAB (BE), Anne-Katrin Mahlein, IfZ (DE), Bernward Märlander, IfZ (DE), Fredrik Larsson, NBR (DK/SE). Øverst fra venstre: Desirée Börjesdotter, NBR (DK/SE), Gert Sikken, IRS (NL), Bo Secher, NBR (DK/SE), Frans Tijink, IRS (NL), Jean-Pierre Vandergeten, IRBAB (BE) og Vagn Juszczyk, NBR (DK/SE).